

АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ МІСЦЕВОГО УПРАВЛІННЯ БУКОВИНИ КІНЦЯ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Проведено комплексний історико-правовий аналіз адміністративного устрою та системи місцевого управління Буковини кінця ХVІІІ – початку ХХ ст., коли край перебував у складі Австрійської (а пізніше Австро-Угорської) імперії. Дослідження проводилось шляхом аналізу, систематизації та узагальнення інформації з різноманітних історичних джерел, пам'яток права, історико-правових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених з використанням загальнонаукових та спеціально-юридичних методів наукового пізнання, зокрема аналізу та синтезу, абстрагування, узагальнення, системного, формально-юридичного, порівняльно-правового, історико-правового та інших методів. Встановлено, що розвиток системи місцевого управління в Буковині з кінця ХVІІІ до початку ХХ ст. залежав передусім від адміністративного статусу краю, який неодноразово змінювався впродовж всього часу існування австрійської держави. Зокрема, з 1775–1786 рр. Буковинський край існував у вигляді військової адміністрації, з 1787–1849 рр. як окремий округ у складі Королівства Галичини і Володимирії, а з 1849–1914 рр. як окремий коронний край – герцогство Буковина. Сама ж система органів місцевої влади та самоврядування в містах і селах Буковини була доволі простою та дієвою й мала характерні особливості в кожному із зазначених періодів. Буковина також отримала власну краєву конституцію, герб та представництво в австрійському парламенті. Таким чином, адміністративна розбудова Буковинського краю розтягнулася на століття і супроводжувалася періодичними адміністративно-територіальними перетвореннями та реорганізацією системи місцевого управління, що спричинило істотні зміни в житті всього населення краю.

Ключові слова: Буковина, адміністративний устрій, місцева влада, самоврядування, магістрат.

Вступ. Актуальність теми дослідження зумовлена потребою в удосконаленні існуючої системи органів місцевої влади та самоврядування в Україні, що неможливо без урахування історичного політико-правового досвіду, зокрема традицій владарювання великих монархій минулого, однією з яких вважається Австрійська імперія. Адміністративний устрій західноукраїнських земель кінця ХVІІІ – початку ХХ ст. завжди викликав підвищений інтерес у представників вітчизняної історико-правової науки. Що не дивно, адже окреслений період ознаменувався багатьма важливими історичними подіями, які наклали відбиток на устрій та суспільне життя західноукраїнських земель і збагатили історію українського народу новим політико-правовим досвідом.

Дослідженню органів місцевої влади в Буковині присвячені праці відомих українських істориків права П.П. Гай-Нижника [1], Р.Ф. Кайндля [2], М.М. Лозинського [3, 4], В.С. Кульчицького [5], М.М. Сайка [6] та інших вітчизняних науковців. Окремі питання місцевого самоврядування в містах і селах Буковини також були висвітлені в роботах зарубіжних науковців А.Дж.П. Тейлора [7] та Р.А. Канна [8, 9]. Однак, незважаючи на існуючі наукові розробки, більшість наукових праць розкривають зазначене питання фрагментарно, лишаючи поза увагою важливі аспекти управління в західноукраїнських містах і селах тих часів.

Предметом дослідження є адміністративний устрій та організація місцевого управління Буковини кінця ХVІІІ – початку ХХ ст. Відповідно метою дослідження є комплексний історико-правовий аналіз системи адміністративного устрою та місцевого управління Буковини у складі Австрійської (а пізніше Австро-Угорської) імперії на основі аналізу, систематизації та узагальнення інформації з різноманітних історичних джерел, пам'яток права, історико-правових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених з використанням загальнонаукових та спеціально-юридичних методів наукового пізнання, зокрема аналізу та синтезу, абстрагування, узагальнення, системного, формально-юридичного, порівняльно-правового, історико-правового та інших методів наукових досліджень.

Основні результати. За весь час перебування у складі Австрійської імперії (Австро-Угорщини) Буковина неодноразово змінювала свій адміністративний статус: військова адміністрація (1775–1786), окремий округ у складі Королівства Галичини і Володимирії (1787–1849), окремий коронний край – герцогство Буковина (1849–1914). Організація місцевого управління в Буковині була тісно пов'язана з адміністративним статусом краю у складі Австрійської імперії, а останній неодноразово змінювався, починаючи від першого поділу Речі Посполитої до революції 1848 року та після, коли Австрія перетворилася на капіталістичну країну, а з 1867 року – на дуалістичну Австро-Угорську монархію. Саме тому самоврядування в містах і селах Буковини слід розглядати від моменту приєднання її території і фактично до розпаду австрійської держави.

Військова адміністрація (1775–1786). Територія Буковини увійшла до складу Австрії згідно з Кючук-Кайнарджійським мирним договором 1774 р. між Росією і Туреччиною. Тоді ж Австрія окупувала північно-західну частину Молдавії, яка й отримала назву Буковина. Одразу після приєднання краю влада Австрії не мала чіткої уяви, який саме статус надати цій території, тому 8 лютого 1775 р. Буковина отримала особливий статус військової адміністрації, що проіснувала з 1775 року по 1786 рік, і стала своєрідним перехідним періодом, метою якого було адаптування новоприєданого краю до устрою Австрії та поширення на нього загальноімперського законодавства [1, с. 172]. На чолі краю стояв голова військової адміністрації, який підпорядковувався безпосередньо Придворній військовій раді Австрії при імператорі, а також вищому військовому командуванню у Львові. У його руках зосереджувалася вся адміністративна і судова влада. Першим військовим очільником краю став барон Габріель фон Сплени, під командуванням якого австрійські війська окупували територію Буковини. Г. Сплени подав декілька доповідних записок до Придворної військової ради у Відні, у яких надав всебічну характеристику новоприєднаної території та зробив пропозиції щодо поліпшення її управління. Найбільш

ґрунтовна з них мала назву "Опис Буковинського дистрикту", написана між 15 серпня і 15 вересня 1775 р. По суті цей документ є одним з основних джерел інформації про тогочасне устрій Буковинського краю. На час завершення перебування Г. Сплєні на Буковині штат військової адміністрації складався всього із семи осіб: генерал з двома ад'ютантами, офіцер-казначей, волоський секретар, волоський і польський писарі. Окрім цього, діяла судова інстанція на чолі з аудитором-капітаном, який мав розглядати цивільні та кримінальні справи і вважався вищою судовою інстанцією на Буковині.

12 жовтня 1777 р. був проведений один із важливих заходів на шляху інкорпорації Буковини до Австрійської імперії – складення присяги на вірність Габсбургам населенням краю. Присягу складали всі стани: дворяни (особисто), монастирі (через двох уповноважених), священники кожної волості (через протоієрея та двох представників), кожна сільська громада (через своїх старост і двох уповноважених мешканців села). Складання присяги означало фактичне набуття населенням Буковини австрійського підданства [6, с. 20].

Подальша реорганізація краю і створення нових органів місцевої влади розтягнулося на декілька років. Новоприєднана територія отримала назву Буковинський дистрикт і входила одразу до кількох адміністративних одиниць Австрійської імперії – Руського і Молдовського кимполунгів, а також до Чернівецького та Сучавського цинутів. Кимполунгами на той час називали адміністративні одиниці зі значною територією переважно з гірським ландшафтом, невеликою кількістю населення, слабо розвинутою інфраструктурою та невеликим адміністративним апаратом. Цинуті (волості), у свою чергу, представляли собою великі адміністративно-територіальні одиниці, що поділялись на менші територіальні одиниці – околи. Один цинут складався із 12-ти околів, кожен з яких об'єднував по 10 територіальних громад. Станом на 1 серпня 1794 р. Буковина складалася з чотирьох цинутів – Чернівецького, Вижницького, Серетського, Сучавського та окремого Русько-Кимполунзького (Довгопільського) околу. Кожний цинут очолював староста (ісправник, двірник, ворнік, паркалаб), якого призначав молдовський володар. До відання старости належали податкові питання і судочинство. У його підпорядкуванні також перебували три писарі (логофети), один з яких займався податковими зборами з околів, а інші працювали з кореспонденцією та вирішували судові справи. Залежно від розміру підлеглої території в підпорядкуванні у старости було до 80 судових службовців: піші судові чиновники (бирани) під командуванням капітана, кінні судові чиновники (умбалатори) на чолі з лейтенантом, крайова міліція (арнауті) під проводом капрала та інші службовці. Окрім того, у кожний окіл призначався начальник (намісник), який допомагав старості цинуту та здійснював судочинство в дрібних справах. У кожному околі, окрім того, було по два злоташі – службовці, які збирали податки.

В адміністративних центрах п'яти околів – у Чернівцях, Сучаві, Сереті, Молдавському Кимполунгу та Руському Кимполунгу створювалися директорати. Директори, які їх очолювали, керували своїми адміністративними околами й ухвалювали рішення по незначних судових справах. Директорами зазвичай призначали представників місцевої шляхти. Окремо двох офіцерів було призначено для нагляду за лісами в долині Черемоша. Найнижчим рівнем місцевого управління в Буковині було сільське самоврядування, на чолі якого стояв

сільський староста (двірник), а йому допомагали три підстарости (ватамани).

Майже всіх місцевих посадовців на той час призначала військова адміністрація краю терміном на два-три роки. Цікавим є те, що на посаду призначався той, хто запропонував за неї найбільшу ціну, а тому зусилля такого посадовця докладались лише для того, щоб повернути собі гроші, які були витрачені для отримання посади і збагатитись за час перебування на службі.

У 1778 р. генерал Г. Сплєні був переведений на іншу посаду, а на його місце було призначено генерала Карла Енценберга, який продовжив подальшу реорганізацію краю. Наступним кроком австрійської влади було створення Крайової канцелярії, яка підпорядковувалася голові військового правління та складалася з голови, волоського секретаря, протоколіста, канцеляриста і перекладачів. Фінансовими питаннями відали касир і рахівник, а юридичними справами займався штабс-аудитор, якому підпорядковувалися декілька чиновників канцелярії та два дистрикт-аудитори [8, с. 185]. Незабаром територію Буковини було поділено на два дистрикти – Чернівецький і Сучавський. Молдовський Кимполунг ввійшов до складу Сучавського дистрикту, а Руський Кимполунг до складу Чернівецького, хоча обидва вони продовжували зберігати свої особливості в управлінні. Чернівецький і Сучавський дистрикти мали по 7 околів, які об'єднували 110 та 133 населені пункти.

Варто зазначити, що К. Енценберг приділяв значну увагу розвитку міста Чернівці як адміністративному центру краю, зокрема було реорганізовано систему управління містом. Із 1782 р. Чернівцями керував громадський суд на чолі з суддею і членами громадського суду (засідателями). Через чотири роки Придворна військова рада у Відні затвердила складений К. Енценбергом перший міський статут Чернівців, відповідно до якого міщани (громади міста) мали обрати міський суд у складі міського судді та 4-х радників терміном на три роки [3, с. 19]. Міський суд мав у своєму штаті діловода, канцеляриста, поліца, п'ять слуг і двох охоронців. 7 травня 1786 р. відбулися перші вибори міського суду, на яких було обрано міського суддю та 4-х радників. Кожен із радників відповідав за конкретну сферу життя міста і був зобов'язаний брати участь у щотижневих засіданнях цього органу. Тоді ж було запроваджене протокольне діловодство, бухгалтерський облік прибутків і витрат, а також визначалось грошове утримання для міських посадовців [2, с. 243; 5, с. 172].

Окремий округ у складі Королівства Галичини і Володимирії (1787–1849). Подальший адміністративний статус Буковини все ще залишався під питанням. На засіданні Придворної військової ради 4 квітня 1780 р. розглядалося декілька варіантів майбутнього краю. Зокрема пропонувалося приєднати Буковину до Галичини або ж перетворити її на окремий коронний край. До першого варіанта схилилась більшість австрійських чиновників. Також розглядалося кілька варіантів можливого приєднання: приєднати край повністю; приєднати тільки північно-західну частину краю, а решту залишити окремою територією під управлінням військових; приєднати північно-західну частину Буковини до Галичини, а решту приєднати до Семигороддя. Слід зазначити, що ідею перетворення Буковини на окремий автономний край найбільш активно відстоювали румунські бояри і православне духовенство. Однак жодного конкретного рішення з цього приводу так і не було ухвалено. Тільки в 1786 р. Йосиф II підписав патент про приєднання Буковини до Галичини в статусі окремого її округу.

1 листопада 1786 р. (але фактично 1 лютого 1786 р.) Йосиф II скасував Військову адміністрацію і приєднав Буковину до Королівства Галичини та Володимирії, яка офіційно стала його 19-м округом. Згодом правове становище Буковини було підтверджене ще й цісарським патентом від 29 вересня 1790 р. [4, с. 13]. На той час Буковина складалася з адміністративного центру – міста Чернівці, чотирьох повітів – Вижицького, Серетського, Сучавського і Черновицького та окремого Кимполунгського околу. Такий адміністративний устрій на Буковині проіснував до 1849 р.

Окремий коронний край – Герцогство Буковина (1849–1914). У березні 1849 р. для Буковини настав перехідний період, коли під впливом революції в Європі її було відділено від Галичини та проголошено окремим коронним краєм – герцогством. Тоді Герцогство Буковина складалася з 9-ти повітів на чолі з президентом, якого призначав імператор і якому підпорядковувалося крайове правління та крайовий сейм під керівництвом маршалка. Першим тимчасовим президентом Буковини 23 березня 1849 р. був призначений Едуард фон Бах, а з червня того ж року і аж до березня 1953 р. цю посаду займав Антон Хенігер фон Себерг [3, с. 19].

29 вересня 1850 р. Імперським патентом була затверджена тимчасова конституція краю, у якій підтверджувалося, що Буковина є окремою коронною землею Австрійської імперії, що її відносини з монархією регулюються державною конституцією через представництво в Райхсраті, що всі народи Буковини рівноправні, що край отримує свій власний герб. Конституція також передбачала самостійність Буковини у вирішенні питань, які не належали до відання центральних органів влади, зокрема: встановлення місцевих податків і зборів, формування та функціонування органів місцевого самоврядування, церковних і шкільних справ тощо. Головним представницьким органом Буковинського краю конституція визначала парламент із 25-ти чоловік, до якого входили: митрополит, 7 найбільших платників податків (яких переобирали кожні три роки), а решта 17 (5 від міських, а 12 від сільських громад) були обраними на шість років шляхом прямих виборів від кількості чоловіків, що досягли 30-річного віку, які платять прямий державний податок і 5 років на постійній основі проживають на Буковині та не мають у минулому кримінальних покарань [4 с. 14]. Однак після придушення революції в Угорщині та перемоги Австрії у військових діях в Італії, імператор переглянув своє бачення устрою держави і вже 31 грудня 1851 р. скасував крайову та загальнодержавну конституції. Останні були поновлені лише після поразки Австрії від Сардинського королівства під час пошуку суспільної підтримки в політично нестабільній імперії. Патентом від 26 лютого 1861 р. Франц Йосиф I поновив (з деякими обмеженнями) право регіонів на формування власних представницьких і виконавчих органів влади. Останні були збережені і при трансформації Австрії в 1867 р. у дуалістичну Австро-Угорщину.

Адміністративний статус Буковини знову змінився після ряду чергових адміністративно-територіальних перетворень. Зокрема, 8 жовтня 1850 р., за рахунок реорганізації окремого околу та розділення одного з повітів, кількість повітів збільшилась до шести, а до складу кожного з них входило кілька судових округ. Таким чином, Буковина складалася з таких повітів і судових округів: Бецірк Черновиці з судовими округами Чернівці (де було дві секції – міська і приміська), Садагура та Сторожинець; Бецірк Кіцмань (відокремлені від Бецірк Черновиць північні околи) із судовими округами

Кіцмань та Заставна; Бецірк Вижиця із судовими округами Вижиця, Вашківці та Путила; Бецірк Радівці з судовими округами Радівці, Селятин та Серет; Бецірк Кимполунг (більша частина окремого Довгопільського ореолу) із судовими округами Кимполунг, Дорнаватра та Гурагумора; Бецірк Сучава з судовими округами Сучава та Солка; статус головного міста коронної землі зберігався за містом Чернівці, яке управлялось магістратом аналогічно Галицькому Львову [7, с. 240].

19 січня 1853 р. Міністерство внутрішніх справ, юстиції і фінансів Австрії на підставі імператорського патенту від 14 вересня 1852 р. видало розпорядження, яким регламентувало політичний статус окремих коронних земель. У цей період у Галичині та в інших 14 провінціях Австрії призначався намісник, а на Буковині – крайовий президент. Буковинський крайовий президент безпосередньо підпорядковувався австрійському урядові. До його компетенції належало політичне управління краєм, релігійні справи, культура, освіта, торгівля, ремесла та забезпечення правопорядку. На посаду крайового президента призначалися люди різного соціального стану, але винятково з інших коронних земель імперії. Уже 6 березня 1853 р. Герцогство Буковина отримало свого першого крайового президента – Франца фон Шміка. Загалом на Буковині змінилося 16 крайових президентів. Буковинський крайовий президент очолював Крайовий уряд, якому, у свою чергу, підпорядковувались усі органи управління краю. А сам уряд підпорядковувався Міністерству внутрішніх справ, юстиції і фінансів Австрії. Колегалічним органом Крайового уряду була президія, а структурними підрозділами були окремі департаменти. Місцевими органами влади на Буковині на той час були повітові управи, а органами місцевого самоврядування – Буковинський крайовий сейм і Чернівецький міський магістрат. Офіційною урядовою мовою на Буковині була німецька.

У межах наступної адміністративної реформи 1854 р. кількість повітів Буковини було збільшено до 15-ти: Бецірк Вашківці на Черемоші, Бецірк Вижиця, Бецірк Гурагумора, Бецірк Дорнаватра, Бецірк Заставна, Бецірк Кіцмань, Бецірк Кимполунг, Бецірк Путила, Бецірк Радівці, Бецірк Садагура, Бецірк Серет, Бецірк Солка, Бецірк Сторожинець, Бецірк Сучава, Бецірк Черновиці та Чернівці, як столиця коронного краю [2, с. 245].

У 1861 р. Герцогство Буковина одержала власний крайовий статут, а також свій крайовий сейм і крайовий виділ. Структура крайового сейму була подібна до Галицького, однак повітових рад і повітових виділів на Буковині впроваджено не було. Територіальні громади безпосередньо підлягали крайовому виділові в місті Чернівці. У 1907 р. Буковина також отримала право делегувати 14 депутатів до райхсрату – парламенту австрійської частини Австро-Угорщини. У цей період у Буковині, після серії чергових адміністративних реформ 1865–1867 рр., кількість повітів була скорочена до 11-ти. До 1910 р. до складу Герцогства Буковина входили: столиця Чернівці, Вашківський, Вижицький, Гурагуморський, Заставнівський, Кимполунгський, Кіцманський, Радівецький, Серетський, Сторожинецький, Сучавський і Чернівецький повіти [3, с. 20]. У статусі герцогства Буковина проіснувала до 6 листопада 1918 р., коли на тлі початку розпаду Австро-Угорщини губернатор Йозеф фон Еддорф був змушений підписати акт про передачу влади представникам української і румунської національних рад. Після окупації краю румунськими військами самопроголошений Генеральний конгрес Буковини 28 листопада 1918 р. прийняв

резолуцію про приєднання Буковини до королівства Румунія [9, с. 230-231].

Висновки. Таким чином, урахувавши вищезазначене, можна зробити висновок, що процес реформування системи місцевого управління Буковини залежав передусім від адміністративного устрою краю, який неодноразово змінювався впродовж всього часу існування Австрійської імперії. За весь час перебування у складі Австрії (Австро-Угорщини) Буковина неодноразово змінювала свій адміністративний статус: військова адміністрація (1775–1786), окремий округ у складі Королівства Галичини і Володимирії (1787–1849), окремий коронний край – герцогство Буковина (1849–1914). Система місцевої влади та самоврядування в містах і селах Буковини була доволі простою та водночас дієвою і мала певні особливості в різні періоди. Загалом адміністративна розбудова Буковинського краю розтягнулася на століття, а періодичні адміністративно-територіальні перетворення відобразились як на системі місцевого самоврядування в цілому, так і на житті всього населення Буковини.

Список використаних джерел

1. Гай-Нижник П.П., Яремчук В.Д. На шляху до Української державності в Закарпатті (реконструкція визвольних змагань у XIX – початку XX ст.) // 36. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту українознавства. К.: Українське агентство інформації та друку "Рада", 2008. Т. XXII. С. 300–319.
2. Кайндль Р.Ф. Історія міста Чернівців. Чернівці, 2003. 278 с.
3. Лозинський М.М. Автономія країв в австрійській конституції. Львів, 1912. 62 с.
4. Лозинський М.М. Утворення українського коронного краю в Австрії. Львів, 1915. 75 с.
5. Кульчицький В.С. Апарат управління Галичиною і Буковиною за австрійською конституцією 1867 р. // Наук. пр. Кам'янець-Подільського держ. пед. ун-ту. Кам'янець-Подільський, 2000. Т. 4. С. 235–238.
6. Сайко М.М. Приєднання Буковини до Австрії і його вплив на соціально-економічний та політичний устрій краю (70-80-ті роки XVIII ст. – початок XIX ст.): автореф. дис. ... канд. іст. наук. Чернівці, 1995. 20 с.
7. Тейлор А. Дж. П. Габсбурзька монархія. 1809–1918. Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини. Львів, 2002. 268 с.
8. Kann R.A. A History of the Habsburg empire. 1526–1918. Berkeley; Los Angeles; London, 1977. 646 p.

9. Kann R.A. The peoples of the Eastern Habsburg Lands. 1526–1918. Washington, 1984. 544 p.

References

1. Hai-Nyzhnyk, P.P., Yaremchuk, V.D. (2008). Na shliakhu do Ukrainskoi derzhavnosti v Zakarpatti (rekonstruktsiia vyzvolnykh zmahaniy u KhKh – pochatku KhKh st.) [On the way to Ukrainian statehood in Transcarpathia (reconstruction of liberation struggles in the 19th and early 20th centuries)]. Zbirnyk naukovykh prats Naukovo-doslidnoho instytutu ukrainoznavstva [Collection of scientific works of the Scientific Research Institute of Ukrainian Studies.]. XXII, 300-319, (in Ukrainian).
2. Kaindl, R.F. (2003). Istorii mista Chernivtsiv [History of the city of Chernivtsi]. Chernivtsi, (in Ukrainian).
3. Lozynskyi, M.M. (1912). Avtonomiia kraiv v avstriiskii konstytutsii [The autonomy of the regions in the Austrian constitution]. Lviv, (in Ukrainian).
4. Lozynskyi, M.M. (1915). Utvorennia ukraïnskoho koronnogo kraiu v Avstrii [The formation of the Ukrainian crown region in Austria]. Lviv, (in Ukrainian).
5. Kulchytskyi, V.S. (2000). Aparat upravlinnia Halychynoiu i Bukovynoiu za avstriiskoiu konstytutsiei 1867 r. [The administrative apparatus of Galicia and Bukovina according to the Austrian constitution of 1867.]. Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu [Scientific works of the Kamianets-Podilskyi State Pedagogical University]. 4, 235-238, (in Ukrainian).
6. Saiko, M.M. (1995). Pryiednannia Bukovyny do Avstrii i yoho vplyv na sotsialno-ekonomichniy ta politychnyi ustrii kraiu (70-80-ty roky XVIII st. – pochatok XIX st.) [The accession of Bukovina to Austria and its impact on the socio-economic and political system of the region (70s-80s of the 18th century – the beginning of the 19th century)]. Avtoreferat na dysertat. kand. Istor. nauk [Abstract of the dissertation of the candidate of historical sciences]. Chernivetskyi natsionalnyi universytet imeni Yurii Fedkovycha [Chernivtsi Yuri Fedkovich National University]. Chernivtsi, (in Ukrainian).
7. Teilor, A. Dzh. P. (2002). Habsburzka monarkhiia. 1809-1918. [Habsburg Empire. 1809-1918.]. Istorii Avstriiskoi imperii ta Avstro-Uhorschyny [History of the Austrian Empire and Austria-Hungary]. Lviv, (in Ukrainian).
8. Kann, R.A. (1977). A History of the Habsburg empire. 1526-1918. Los Angeles; London-Berkeley, (in USA).
9. Kann, R.A. (1984). The peoples of the Eastern Habsburg Lands. 1526-1918. Washington, (in USA).

Received: 10.10.22

Revised: 15.10.22

Accepted: 31.10.22

V. Karpichkov, PhD (Law), Assoc. Prof.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

ADMINISTRATIVE STRUCTURE AND ORGANIZATION OF LOCAL ADMINISTRATION OF BUKOVYNA AT THE END OF THE 18TH – BEGINNING OF THE 20TH CENTURY

The administrative structure of the western Ukrainian lands of the late 18th and early 20th centuries has always aroused an increased interest among representatives of domestic historical and legal science. This is not surprising, because the described period was marked by many important historical events that left an imprint on the organization and social life of the western Ukrainian lands and enriched the history of the Ukrainian people with new political and legal experience. The purpose of the study is a comprehensive historical and legal analysis of the administrative structure and system of local government of Bukovyna in the late 18th and early 20th centuries, when the region was part of the Austrian (and later Austro-Hungarian) empire. The research was conducted by analyzing, systematizing and summarizing information from various historical sources, legal monuments, historical and legal studies of domestic and foreign scientists using general scientific and special legal methods of scientific knowledge, in particular analysis and synthesis, abstraction, generalization, systematic, formal and legal, comparative legal, historical legal and other methods. It was established that the development of the local government system in Bukovyna from the end of the 18th to the beginning of the 20th century depended primarily on the administrative status of the region, which changed repeatedly during the entire existence of the Austrian state. Thus, from 1775–1786 the Bukovyna region existed as a military administration, from 1787-1849 as a separate district within the Kingdom of Galicia and Volodymyria, and from 1849–1914 as a separate crown region – the Duchy of Bukovyna. The very system of local authorities and self-government in the towns and villages of Bukovyna was quite simple and effective and had characteristic features in each of the mentioned periods. Bukovyna also received its own regional constitution, coat of arms and representation in the Austrian parliament. Thus, the administrative development of the Bukovyna region stretched over centuries and was accompanied by periodic administrative and territorial transformations and reorganization of the local government system, which caused significant changes in the life of the entire population of the region.

Keywords: Bukovyna, administrative system, local government, self-government, magistrate.